

Η «χρυσή» επιστροφή του Σαλμάν Ρούσντι

Ο χρυσός Οίκας, το νέο βιβλίο του Ρούσντι, κυκλοφορεί σε λίγες μέρες από τις εκδόσεις Ψυχογός και αποκαλύπτει την ανάγκη του βραβευμένου συγγραφέα να μιλήσει για τα πνευματικά και ψυχικά αδιέξοδα στην κυνική πλέον εποχή του Τραμπ.

Στις 14 Φλεβάρη, πριν από ακριβώς τρία χρόνια, ένα γενονός θα άλλαξε τη ζωή του Σαλμάν Ρούσντι για πάντα: το τηλεοπτινό που δέχτηκε από δημοσιογράφο του BBC, το οποίο τον πληροφορούσε πως ο Χομεΐν είχε κτημάτει εναντίον του πόλεμο για την κυκλοφορία του βιβλίου του Σατανάο Σάμι. Εξαιτίας του, μάλιστα, η πλονήτης θα άκουει για πρώτη φορά τη λέξη «φετφάς», αυτές τις δύο αδιέξοδες που θα μετέψεψαν τη ζωή του σε αληθινή κολάση. Η αρχική του αντιδράση στο τηλεοπτινό, ωστόσο, ήταν ψυχρή, ίσως γιατί ακόμα δεν είχε προβλέψει το μέγεθος της δίνης που θα τον καθιστούσε μόνιμο φυγά. Αφού ενημέρωσε την τότε σύζυγό του, Μαριάν Γουίγκιν, έπιωντας τη γνώμη της, έβαλε το καλό του κοστούμι και κατευθύνθηκε στην ελλινορράδο εκκλησία της Αγίας Σοφίας στο Bayswater για να απορρεμέτησε τον Μηρύκο Τσιότουν, εφευρώντας έναν από τους επικτίσεις, διπλών, στην εκκλησία, ο αδελφόκος του φίλος Μάρτιν Έμις και ο Σάροκιν Πίντερ και απ' έξω μια αδράνη συνάθροιση από φωτορεπόρτερ, οι οποίοι είχαν μάθει τα νέα πράγματα από τον ίδιο. «Ήταν τέτοια, μάλιστα, η έποντα, που δεν άργησε να καταλάβει ότι βρισκόταν ήδη σε κίνδυνο. Μέσα σε λίγους μήνες οι διωδήλωσεις κατά του βιβλίου σε ολόκληρο το κόσμο θα μετέτρεψαν τον συγγραφέα στο πιο μιστό πρόσωπο στο Ισλάμ και τους ανθρώπους γύρω του σε υποψήφια θύματα. Ο λάπανος μεταφραστής και ο εκδότης του έτερον ωραίο από πυροβολισμούς, ο Ιταλός εκδότης δέχτηκε μαχαιρίες στο στήθος και την καρδιά και ο Τούρκος γλίτωσε από σάρμα. Κανές δεν μπορούσε να πει με βεβαιότητα αν ο ίδιος ο Ρούσντι, ο διάσημος πέλον Βρατσάνος συγγραφέας με καταγωγή από τη Βορμή, θα περέμενε των ξωτανός.»

Για να μπορείς να ξέψυγει, επινοεί μια αερά από μεθόδους που θα επρέπουσαν τον τρόπο που θα μέπει στο εξής τη ζωή και το μισθιστόριμα, αφού οι όροι είχαν αντιτυπάρει: εφευρίσκει το ψευδώνυμο Τζόσεφ Αντόν -από τον Τζόσεφ Κάνραντ και τον Άντον Τούλεφ- και ζει σε καθεύδτης ημιπαρανοίας, καταφέγοντας σε κατακοπευτικές μεθόδους και επιτραπέοντας ακόμα και τους γκέι που κάνουν cruising σε πάρκα του Λονδίνου για να τον φυγαδεύ-

ουν. Τα τραγελαφικά αυτά περιστατικά τα περιγράφει επακριβώς στο αυτοβιογραφικό μυθιστόριμο Τάλερ Αντον που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογός -όπως και όλα τα υπόλοιπα βιβλία του Ρούσντι-, επιβεβαιώντας ότι το τραγικό συναντά το κυμάτο στις πραγματικές πτυχές της ζωής. Εναί το ίδιο μιστό που διαπερνάει κάθε το μισθιστόριμο, ποτίζοντας τις περιγραφές του, που έπειτα έχει κανείς την αίσθηση ότι μετατρέπονται σε ένα ανενδητό ποσεραλιστικό πανόραμα του σύγχρονου κόσμου. Από τις μαγικές οικνής που έσπαν τα έχογα Παιδιά των Μεσοποταμίας και των εμπνευσμένο από τον ελληνικό μύθο του Οφέα και της Ευρύδησης Κόρμο κάτω από τη πόδια του, ο Ρούσντι θα περάσει σε μισθιστόριμα ταυτότητας -ας μας επιτραπεί ο δρός-, πους γράφει χαρακτηριστικά στην αρχή του δεύτερου κεφαλαίου, είναι διάλυτος. Ήμος του ο μεγαλομάντης πατριάρχης της οικογένειας Γκόλντεν, Νέρων-Ιούλιος, ο οποίος καταφύγει στο Γκρίνουτς Βίλας από τη Βούμπρη με τρεις γιούς, χωρίς γυναίκα και με σκοτεινούς περλέδους. Ως ιδινικός παρατηρητής με εμφάνιση τα στοιχεία επηρεούς από τον Νίκ Καρδάγονει του Υπόρρωφ Γκάστρη, ο αρρηγής του βιβλίου Ρενέ θα αρχίσει να καταγράφει τη ζωή της οικογένειας, τις ελεύθερες λεπτομέρειες του βίου τού του ίδιου του Νέρωνα όσο και των τριών γιων του και των οικείων τους. Άλλωστε, αντικείμενο της επικοπήσης του είναι, όπως και στον ίδιο του, ο επιβλητικός της κήπος που λειτουργεί ως διαχωριστικό γραμμή από τη θρυβαλλόντη πραγματικότητα του Μαγγέταν και ως ένας μιθικός σχεδόν τόπος, ένα αντετραμένο πανοπτικόν που θα συγκρατήσει τα μαγικά χαρακτηριστικά που εμπνέουν τον Ρούσντι και τα βιβλία του.

Μόνο που εδώ ο συγγραφέας θα γίνει ποιο δητικός, με εμφανή την πρόθεσή του να μιλήσει για μια προ-τραμπική περίοδο ψευδο-ευνοίας που έφερε τον Τραμπ στην ένοια. Άλλωστε,

το βιβλίο έκινανά με το ευδόριο γεγονός της ορκωμοσίας του Ομήτη και ολοκλήρωντας με την ανάληψη της εξουσίας από κάποιον Τζόκερ, έναν γελατοπόνο με πρόσωπο μαλλιά, ικανό να φέρει την καταστροφή. Οι ενδεξεις, όμως, όπως και οι συμπεριφέρεις, αποκαλυπτικές του αδιανότητου μιμοράλμου, ήταν εκεί προ πολλού, όπως και η στρεφόβικιά, ο αυτοπόμος, η ανδεδειγή του νέου θεού, που είναι το χρήμα.

Πιο από τις ειρωνικές και χιουμοριστικές καταγραφές του φήμητη του βιβλίου, Ρενέ, κρύβεται η πεποιτική πεποιθήση ότι ο μιμοράλμος των «χρυσών» μελλοντικών της οικογένειας Γκόλντεν έχει συμποτικές υποδράσεις και εμπνέει τα μέλη μιας κοινωνίας που θέλει να τους μισάσει. Οχι τυχαία στο Ρούσντι παραπέμπει στη ρήση του Πρίμο Λέβι «αυτός είναι ο πόλεμος καρπός της εξόριας του ζεριάρωμα». Η υπεροχή του φεύγοντος επιμονής ισχύει πάντας στην προσωπικότητα του ίδιου ποτέ να νιώσει οικειότητα με μια κατάσταση και έναν τόπο. Το ίδιο και οι Γκόλντεν, οι οποίοι έγιναν το οικογένεια του Ρούσντι πατέρων, την παραπέμπουν στην πολιτική του Νέρωνα. Ο μεγαλύτερος, με το όνομα Πετρόνιος -χιιδευτικά Πέπτα-, είναι ειφυής, αγοραφοβίκος στο φάρμα του αυτοπομού, αλλά έρει φτάγνει στο καλύτερο από την Μαρτίνη, ο μεσαίος Λούσιος-Απούλιος -χιιδευτικά Απού-, είναι σπαθός του αποκριώμοντος όλα και εμπνευσμένους χωράφικος, ενώ ο μικρότερος, ο πονέμορφος Διονύσος -χιιδευτικά Ντι-, προσπαθεί να λάσει δέματα της σεζοναλικής του ταυτότητας, εμπνέοντας μερικές από τις πιο ουφαλιστικές σκηνές του βιβλίου. Όλοι μαζί, πάντας, αν και δείχνουν εντελώς επερδήλητοι και εγχηρικοί ο ένας απέναντι στον άλλον -κάποιον που θα χειροτερέψει όταν στην οικογένεια προστεθεί η κατά πόλι νεότερη γυναίκα του πατέρα, Βασιλίσσα Γκόλντεν, με καταγωγή από τη Ρωσία-, είναι δεινέμεινοι με ένα αδιόρθοτο νήμα που «καλύπτει ματωμένα μιστικά και μια σειρά: οι Καλόρες στο παλάτι τους δηλ τους η ζωή ένα μεγάλο στοίχημα να εκτελούν τον δικό τους λαμπρό χρόνο του θανάτου».

Εννοείται πώς ο ανεβασμένος ρυθμός των περιγραφών αποκαλύπτει, για μια ακόμα φορά, την εμμονή του Ρούσντι με τους μιθούς και τις ανθρωπολογικές λεπτομέρειες, εμπλέκοντας τους αρχιοελληνικούς θεούς με τους Ναζάρο, της θρησκευτικές δοσοφέας της Βούβης με αυτές της χαμένης, αλλά πάντα γοητευτικής στα μάτια του Ρούσντι, παρά τη κινητή Περούας. Κυριάρχη, όμως, δίλων είναι η λογοτεχνία, με την πεμπτούσια του βιβλίου να κρύβεται στη λεπτομέρεια, σαν τις αναφορές στη Μεταμόρφωση του Κόφκα, ή στις δύο πλευρές, τη κοινωνίη και τη φωτεινή, που εντυπάρουν σε κάθε άνθρωπο και σε κάθε πτυχή, όπως αναδεικνύεται στο οπουδάιο διήγημα Η οπαί του Χανς Κρίστιαν Αντερενς που κάνει δώρο ο πρωταγωνιστής στον πατέρα της οικογένειας. Πρόκειται για την ιστορία ενός άνδρα, του οποίου η σκιά, που προγεγέται, ταξιδεύει σε όλο τον κόσμο και ξεπερνεί σε εκλεπτυνόντα και καλλιέργεια τον ίδιο τον κάτοχό της. Η απαίνωση με την οποία επιτρέφει το βιβλίο ο πατριάρχης της οικογένειας στον Ρενέ φέρει το δικό της μήνυμα: ούμιτος ο συγγραφέας να επιμένει πιος αν διαβάζεις βιβλία σαν κι αυτό, αν όλοι αποκρυπογραφώσουμε τα μεταφορικά μήνυμα την αντιφατικότητα του κόσμου και των άλλων.

ΣΑΛΜΑΝ ΡΟΥΣΝΤΙ

Ο χρυσός Οίκος

Μτρ.: Γιώργος

Μιλόνας

Εκδόσεις Ψυχογός

ΑΠΟ ΤΗΝ
TINA
MANDILARA